

نسخه چاپی/خبرآنلاین

تاریخ: چهارشنبه 29 مرداد 1393 - 15:13:41 کد مطلب: 371010

سرویس خبری: بین الملل < خاورمیانه

جنگ غزه نتانياهو: اهدافی متغیر، پیامدهایی قابل پیش‌بینی/مقاله موسویان و شهید ثالث درباره جنگ غزه

حسین موسویان در رابطه با جنگ غزه در مقاله ای به ابعاد و حواشی آخرین درگیری اسرائیل و فلسطین پرداخته است.

به گزارش خبرآنلاین دکتر حسین موسویان به همراه شهیر شهید ثالث در مقاله ای اختصاصی برای سایت [ایران ریویو](#) به انگلیسی در رابطه با بحران غزه نوشته است:

سیدحسین موسویان-شهیر شهیدثالث

درحالی که ماشین جنگی اسرائیل به تخریب غزه ادامه داده و شمار تلفات غیرنظامیان در غزه بی وقفه رو به افزایش بود، اسرائیل همچنان روایتش از جنگ را تغییر می‌داد.

در روزهای آغازین جنگ، اسرائیل هدف خود را «وارد آوردن ضربه ای اساسی به ظرفیت ها و زیرساخت‌های حماس اعلام کرد»؛ که قطعاً این توصیفی بی معنا از هدف واقعی اسرائیل از این جنگ بوده است. آنها که منازعه اسرائیل با فلسطینیان را پیگیری می‌کنند، به‌خوبی می‌دانند که به استثنای گردان‌های عزالدین قسام، شاخه نظامی حماس، چندین گروه مقاومت دیگر از جمله: گردان القدس (شاخه نظامی جهاد اسلامی)، گردان الناصر صلاح‌الدین و گردان ابوعلی مصطفی نیز در جنگ با اسرائیل شرکت داشته و دارند.

توجیه اصلی رویکرد مجازات جمعی غزه توسط اسرائیل، تهدیدات ناشی از توان موشکی فلسطینیان است. با این حال، امروز دیگر این رازی سر به مهر نیست که این توان موشکی در غزه بومی شده و فلسطین از دانش ساخت موشک‌ها برخوردار است. اسرائیل نیز می‌داند که دانش را نمی‌توان با تانک و موشک نابود کرد.

پس از شروع حمله، زمانی که ارتش اسرائیل حیرت زده با شبکه وسیعی از تونل‌های زیر زمینی مواجه شد، به‌سرعت تعریف هدف نظامی خود را به تخریب این تونل‌ها تغییر داد. هیچ‌کس قبل از شروع این جنگ حتی در خواب هم چنین هدفی تصور را نمی‌کرد چرا که اسرائیل به کلی از وجود آن‌ها بی اطلاع بود. در صورتی که منازعه همچنان ادامه یابد، غیرمحمتمل نیست که اهداف تازه‌تری نیز پدیدار و توسط اسرائیل مطرح شود.

به‌هرحال آنچه که ما شاهد آن هستیم این است که اسرائیل به جای نابودی حماس درصدد نابودی تمامی زیرساخت‌های غزه است. زمانی که نیروگاه برق غزه مورد حمله قرار گرفت، عملاً این شهر بدون برق و آب مانده و در همان حال سیستم فاضلاب آن نیز از هم پاشید. همچنین براساس گزارش‌های رسیده، سیستم درمان و بهداشت و بیمارستان‌های غزه نیز به‌طور قابل توجهی آسیب دیده و در آستانه

فروپاشی‌اند. این تحولات ما را به این فکر و می‌دارند که هدف واقعی اسرائیل غیرقابل سکونت کردن غزه برای چندین سال است.

با توجه به حمایت ایران از حماس و دیگر گروه‌های مقاومت در غزه، نتانياهو با تکیه بر حمایت کنگره و لابی اسرائیل درصدد اعمال فشار بر اوپاما و دولت او برای منحرف کردن روند گفتگوهای هسته‌ای با ایران است. پیام ارسال شده برای دولت اوپاما، از طریق حمله به غزه، کاملاً آشکارا است: «پیش از تعامل با ایران، بار دیگر بیانیدیش». نتانياهو در آغاز جنگ و به هنگام توضیح اهداف جنگ اعلام نمود: «حماس و جهاد اسلامی از سوی ایران تأمین مالی، نظامی و آموزشی می‌شوند... از این رو نمی‌توان به ایران اجازه دستیابی به توان تولید مواد شکاف پذیر را برای تسلیحات هسته‌ای داد». وی در ادامه با اعتماد به نفس افزود: «نمی‌توانیم اجازه دهیم که تصور اینکه ایران به "کشوری در آستانه هسته‌ای شدن" بدل شود به واقعیت تبدیل گردد». (این هم اصطلاح نسبتاً جدیدی است که ازسوی مقامات اسرائیل به جای "کشور هسته‌ای" مورد استفاده قرار می‌گیرد). «این نمی‌تواند تحقق پیدا کند و چنین هم نخواهد شد».

جسارت نتانياهو برای آغاز این عملیات غیرقابل تصور که با هیچ یک از اصول بشردوستانه و حقوق بین‌الملل سازگاری ندارد، مبتنی بر چند عامل است. جهان عرب که به‌طور سنتی متحد فلسطینیان و مخالف رژیم اسرائیل بوده است در آشوب و ناآرامی به‌سر می‌برد و اتحادیه عرب عملاً زمین‌گیر شده و از کار افتاده است.

علاوه‌براین، در پی تغییر دائمی واقعیت‌های ژئوپلیتیک در خاورمیانه، برخی از کشورهای عرب، همچون مصر و عربستان، ماهرانه و در خفا، به امید نابودی حماس، از عملیات‌های نیروهای دفاعی اسرائیل (IDF) استقبال می‌کنند. آنها حتی به زحمت درباره رنج فلسطینیان کلامی بر لب می‌آورند. نمونه آشکار این امر را می‌توان در بستن گذرگاه رفح ازسوی مصر، حتی در زمان به گلوله بستن غزه ازسوی اسرائیل مشاهده کرد. گذرگاه رفح معبری دوازده کیلومتری است که نوار غزه را که از سال ۲۰۰۷ در محاصره رژیم اسرائیل بوده است به مصر ارتباط می‌دهد.

نتانياهو همچنین دریافته است که بر مبنای دینامیسم جدید منطقه‌ای، متحدان آمریکا در این منطقه از همیشه کمتر بوده و نفوذ آن کشور در کل خاورمیانه تا حد بسیاری کاهش یافته است.

نتانياهو به‌درستی می‌داند که قطع‌نظر از میزان قساوتی که به مردم غزه تحمیل می‌شود، آمریکا در موقعیتی نیست که مانع ماشین جنگی اسرائیل گردد.

از این رو پیشنهاد اوپاما برای آتش‌بس به‌سرعت ازسوی اسرائیل رد شد که به‌دنبال آن شاهد جنگ لفظی میان اوپاما و نتانياهو بودیم. رئیس‌جمهور آمریکا از این رژیم خواست فوراً به تهاجم خود پایان داده و میانجیگری ترکیه و قطر را برای ایجاد آتش‌بسی پایدار بپذیرد. نتانياهو در پاسخ گفت «قطر و ترکیه بزرگترین حامیان حماس هستند و اعتماد به آنها ممکن نیست». واکنش تندوتیز اوپاما این بود که «اسرائیل در موقعیتی نیست که بتواند میانجی‌های خود را انتخاب نماید». اما ظاهراً اوپاما در اشتباه به سر می‌برده است! ناکامی آمریکا برای حفظ آتش‌بسی پایدار در غزه - در نتیجه اعتراض مصر و اسرائیل - منعکس‌کننده واقعیت‌های ژئوپلیتیک جدید در این منطقه است.

اینکه آیا عدم پذیرش دیپلماسی واشنگتن ممکن است به‌عنوان یک گرایش پایدار ازسوی اسرائیل همچنان ادامه داشته باشد، باید صبر کرد و دید. اما امروز بیشتر از هر زمانی آشکار است که منافع آمریکا و اسرائیل به سرعت به سوی واگرایی حرکت کرده و حتی ممکن است به منازعه میان آنها منجر گردد. نتیجه چنین احتمالی این است که اسرائیل می‌تواند خود را در پیشبرد منافعش، از هرگونه رعایت هنجارها و حقوق بین‌الملل، همچنین عواقب اعمالش برای منافع آمریکا آزاد ببیند.

درک این مسئله که اقدامات اخیر اسرائیل تنها منجر به رادیکالیزه شدن جنبش فلسطینیان، احتمالاً ظهور انتفاضه سوم، و تقویت

حرکت‌های جهادی در کل منطقه خواهد شد، نیاز به هوش سرشاری ندارد. حتی کشورهای عربی، که چه با اقدامات و سیاست‌های آشکارشان و چه با حفظ سکوتشان از اسرائیل حمایت می‌کنند، باید بدانند که با این موضعگیری فقط بر آتش افراطگرایی جهادی دمیده و در نهایت این آتش دامن خود آنها را خواهد گرفت.

*دکتر سید حسین موسویان پژوهشگر دانشگاه پرینستون و مذاکره‌کننده ارشد هسته‌ای سابق ایران است.

*شهیر شهیدثالث تحلیلگر سیاسی و روزنامه‌نگار و متخصص در امور داخلی و خارجی ایران است.

<http://www.iranreview.org/content/Documents/Netanyahu-s-Gaza-war-Changing-Aims-but-Predictable-Consequences.htm>

<http://www.idfblog.com/blog/2014/07/08/operation-protective-edge-commences-as-idf-targets-terror-sites-in-the-gaza-strip>

<http://gpo.gov.il/English/PressRoom/Pages/GovStart130714.aspx>

<http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2014/07/gaza-tests-us-israel-special-relationship-201473173219886729.html>

<http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2014/07/gaza-tests-us-israel-special-relationship-201473173219886729.html>

4949

<http://www.khabaronline.ir/detail/371010>

لینک مطلب: